

# Csanád Vezér Hírmondó

Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola és AMI  
III. évfolyam 1. szám 2010. december

## rÁHANGoló

A legtöbb diák otthonában – jó esetben – szinte naponta elhangzik az alábbi szülői kérdés:

- No, mi történt ma az iskolában?

A kisebbek a napi történések és szókinszük függvényében lelkesen osztják meg a felnőttekkel iskolai élményeiket.

A serdülők azonban – már ha egyáltalán válasza méltatják a fenti kérdést – többnyire csak ennyit vetnek oda az információra kiéhezett szülőknél:

- Á semmi!

Ezt a „semmit” szeretnénk bemutatni a teljesség igénye nélkül, néhány, számunkra jelentősebb esemény felvillantásával.

Szeptemberben a tanévkezdés izgalmi és a beilleszkedés gondolatai mellett a figyelem középpontjába egy nagyszabású tehetségfejlesztő konferencia megszervezése került. Ennek lebonyolításában az iskola dolgozói mellett szülők és diákok is segítettek. Sokan és sokat dolgoztunk a sikerért, de megérte, mert rengeteg elismerő szót kaptunk.

Októberben jöttek a dolgozós hétköznapok. Beindultak a szakkörök, a korrepetálások, lezajlottak az első versenyek. Az alsó tagozaton megkezdődött a tehetséggondozó műhelyek programjának megvalósítása, a felső tagozaton négy pályázati projekt kidolgozása.

Az elsősök keményen küzdöttek a betűkkel és a számokkal, a nyolcadikosok között pedig egyre gyakrabban került szóba a továbbtanulás.

Novemberben szélesebbre tártuk az iskola kapuit a szülők előtt. A tehetség ügye iránt érdeklődők egy napra újra beülhettek az iskolapadba, és szülői tréningen bővíthették ismereteiket a témában. A nyílt tanítási napokon pedig bepillanthattak csemetéik tanórai munkájába.

Decemberben az izgalmas és jókedvű családi vetélkedőt követően az ünnepi előkészületek és a téli szünet utáni sóvárgás hangulatában teltek a napok.

Sok közös programot is szerveztek az osztályok. Voltak moziban, színházban, bábszínházban és cirkusban is.

Hát röviden ennyit a mögöttünk lévő 74 tanítási napon történt „semmiről”. Minden egyes nap tele volt sikerrel és kudarcral, örömmel és bosszúsággal, reménnyel és csalódással. Ilyen az életünk is.

Popper Péter így ír erről:

*„Az élet nem arra való, hogy mindig jól járjunk. Az életbe bele kell férnie a kudarcnak és az újrakezdésnek is”*

Így formálódik a jellem, ezért tűz ki az ember újabb és újabb célokat.

A szeretet ünnepére készülve kívánok az iskolavezetés és a tantestület nevében meghítt, szép karácsonyt és sikeres, lelki, szellemi és anyagi javakban bővelkedő, boldog új esztendőt kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Sándor Mária  
igazgatóhelyettes

## TARTALOMJEGYZÉK

### VERSENYEK

#### EZ+AZ

Kalandozások a zene világában

Táborok, Kirándulások

Tehetséggondozás

Konferencia

Szülők Akadémiája I.-II.

Egészségünkre!

Családi Nap

Adventi készülődés

Mi van a puttonyban? Kirándulás a Fővárosi

Nagycirkuszban

Hagyományok, szokások

### Szerkesztők:

MéDiA TeAm: Festőné Szabó Erika, Gyurik Dia, Hoffmann  
Lászlóné, Németh Gyuláné, Zubán Annamária

### Közreműködtek:

Chovan Erzsébet, Dékány Jánosné, Dékány Mihály, Kmetykó László,  
Sándor Mária, Sebők Andrea, Sipos Zoltánné, Szabó András, Szívós  
Tibor, Török Andrásné, Zábrák Istvánné, Zsótérné Varga Mónika



# Csanád Vezér Hírmondó



## Versenyek

### Továbbtanulás előtt

A battonyai gimnázium már hosszú évek óta megrendezi a pályaválasztás előtt álló nyolcadikosok számára a „Középiskolás leszek” elnevezésű levelezős versenyt.

Az idei évben az „Olvasni jó” kategóriában iskolánk tanulója Bánfi Beáta 8. a osztályos tanuló szerezte meg az első helyezést.

A versenyre meghívást kapott még Balázs Nikolett 8. a osztályos tanuló is.

Az *Arany János Magyarverseny* országos döntőjét 2010. december 12-én rendezték Budapesten. Iskolánk tanulói a következő eredményeket érték el:

Gyurik Zita 4.a IV. hely  
Matúz Ádám 4.b V. hely  
Gál Elizabet 4.a XIV. hely  
Festő Blanka 7.a IX. hely

Felkészítő pedagógusok: Németh Gyuláné, Zsótérné Varga Mónika

*Szülőföldünk Békés Megye című rendezvényen tanulóink az alábbi minősítést kapták*

1. a  
Tóth Szelina, Pintér Nikolett, Pléi Réka, Bakos Zsombor –ezüst  
Medgyesi Kata – bronz

Felkészítő: Kisházy Sándorné

2. a  
Szalai Lorina, Almási Adél – arany  
Szűcs Anna Erika – ezüst  
Felkészítő: Petróczi Istvánné

2. b  
Ivanics Rajmund – bronz  
Felkészítő: Mészáros Imréné

4. a  
Gyurik Zita, Almási Dóra – arany  
Sztójkó Kristóf, Sztójkó Viktor, Tóth Petra – ezüst

Mezőkovácsházi Színházi Műhely – ezüst

Felkészítő: Németh Gyuláné

8.a  
Könyves Mirtill – ezüst  
Felkészítő: Zsótérné Varga Mónika

*Bolyai Magyar Anyanyelvi Csapatverseny*

Gajda Nikolett /4.c/, Gyurik Zita /4.a/, Tóth Máté /4.a/, Nagy Tamás /4.c/ - 3. hely

Felkészítő: Németh Gyuláné

Balogh Renáta, Gajda Orsolya, Szelleki József, Páger Máté /3. b/ - 7. hely

Felkészítő: Lajtaváriné Gyulai Tünde

*Rajzverseny – Békés Megyei Tudásház – Így olvas a család*

I. hely: Adler Rafael 4.a, Rezi Rebeka Hédi 6.a,

II. hely: Dencsi Anna 6.a

III. hely: Mészáros Mirtill

Felkészítő: Sebők Andrea

## EZ + AZ

### Kalandozások a zene világában

Mozgalmasan indult a 2010-2011-es tanév a művészetoktatásban. 2010. szeptember 24-25-én megrendezésre került a „Tehetséggondozás Mezőkovácsházán- Eredmények és perspektívák” című konferencián, melynek számos neves előadója volt, iskolánk Resonance együttese is sikeresen szerepelt.

Felkészítő tanár: Fehér Gábor

2010. szeptember 28-án a Mezőkovácsházi Városi Könyvtár szervezésében megrendezésre került az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében támogatás nyert projektnyitó, melyen részt vettek növendékeink is.

Fellépők: Purzsa Daniella, Rezi Hédi Kovalcsik Anett, Kmetykó Márta Kotroczó Gábor

Felkészítő tanárok: Fehér Gábor, Petrásovits Beatrix, Kmetykó László

2010. október 1-jén az Idősek Világnapján növendékeink hangversennyel kedveskedtek a nyugdíjasoknak, akik nagy örömmel fogadták a műsort.

Fellépők: Rezi Ferenc, Purzsa Daniella

Kovalcsik Anett, Kmetykó Márta Kotroczó Gábor, Mahler Martin

Felkészítő Tanárok: Fehér Gábor, Petrásovits Beatrix, Kmetykó László

2010. október 19-én a Mezőkovácsházi Városi Könyvtár szervezésében megrendezésre került az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében támogatást nyert projektnyitó, melyen növendékeink is felléptek.

Fellépők: Sárközi Tamara Lotte, Kmetykó Márta, Mahler Martin

Felkészítő tanárok: Fehér Gábor, Petrásovits Beatrix, Kmetykó László

December 3-án Dombiratos polgármester asszonya meghívására a művészetoktatásban résztvevő növendékek egy kis csoportja Mikulás partin vett részt. A sikeres fellépés

után természetesen megjelent maga a Mikulás is. Az ajándékokból a mi növendékeink is kaptak.

Fellépők: Georgescu Emilia, Dobó Csilla, Kmetykó Márta, Hack Barbara, Mahler Martin

Felkészítő tanárok: Fehér Gábor, Petrásovits Beatrix, Kmetykó László

### Iskolatörténeti kiállítás

30 éves születésnapját ünnepelte szeptemberben a modern tervek alapján felépített iskolánk. Nostalgiaizzunk! Így gondolta diákönkormányzatunk, ezért lelkes tagjai, pedagógusai, irodai és technikai dolgozói segítségével egy kiállítást nyithattunk meg. Két hónapig látogathatták felnőttek és gyerekek. A felnőttek visszaemlékeztek, a gyerekek sokszor jót nevettek a régmúlt idők technikai megoldásain. Mindenhez hozzányúlhattak, megfoghatták, lapozhattak az emlékek között. Volt olyan osztály, amelyik többször is élt a látogatás lehetőségével.

Elhatároztuk, hogy egyes régi emlékek egy-egy szaktanteremben továbbra is vitrinekben lesznek elhelyezve. A látottakról december első hetében TOTÓ-formájában adhatnak számot az osztályok, melynek eredménye a Csanád Vezér Napok programsorozatába is beleszámít.

Minden kerek évfordulót szeretnénk felhasználni arra, hogy hasonló kiállítást nyissunk meg az érdeklődők előtt!

Sípos Zoltánné  
D.Ö.K. segítő tanár

### Kézműves tábor 2010. június 28- július 2.

Tartalmas tábori program valósulhatott meg nyertes pályázatunknak köszönhetően. 19 kisdíjak ismerkedhetett meg a legkülönbözőbb kézműves technikákkal.

Agyagoztak, kipróbálhatták az olajfestést, a korongozást, a batiktechnikákat, a szalvétakép- készítését.

Szabadidős programjaink keretében lovagolhattak, egzotikus állatokat figyelhetek meg, meglátogatták a Gyulai Várat, ahol középkori kosztümöket is felpróbálhattak.

Személyes találkozás révén sokat tanulhattak városunk két képzőművésztől. Köszönet ezért Krisztof György festőművésznek és Boros Béla grafikusművésznek.



# Csanád Vezér Hírmondó



Köszönet Simonka Györgynek az állatsimogatóban eltöltött tartalmas, eseménydús délutánért.

Gyurik Zita táborozó kisdíák szerint csak egy baj volt a táborral:

„Kár, hogy nem tartott még két héttel tovább!”

Reméljük, a 2010/2011-es tanévben megvalósíthatjuk tehetséggondozó táborunk folytatását.

Táborvezetők: Dencsiné Sebők Andrea, Kiss Angelika, Sipos Zoltánné

## Nyári focitábor

Iskolánk tanulói július 5 – 9-ig egyhetes focitáborban vettek részt. A táborot Szabó András vezette. A napi 2 megerőltető edzésen 23 gyerek (1. – 8. osztályosok) ismerkedett a labdarúgás szépségeivel. A programban szerepelt még könyvtárlátogatás, filmvetítés, számítógépezés és strandlátogatás.

## Balatonszántód 2010. – Dr. Turcsán Judit néni szemével

Lackó (és a többiek is) remekül érezték magukat a táborban. Köszönjük ezt a kiváló pedagógusoknak (Zábrák Éva néni, Lajtavári Tünde néni, Balázs Borika néni) és a remek szakácsnak (Feri bácsi). És, nem utolsósorban a jó időnek.

Hol is nyaraltak a gyermekek? A tábor: egy téglapépület, melyben található egy konyha, étkező rész, egy szoba, és két mosdó. A kertben két faház ágyakkal, és egy hosszú asztal padokkal, sátor alatt, ahol a gyermekek minden reggel elköltötték "svédasztalos" reggelijüket.

A tanárok jóvoltából gazdag programban volt részük gyermekeinknek: elhajóztak Tihanyba, ahol gyalogolniuk sem kellett, mert végig Dóttóval közlekedtek. Keszthelyen múzeumot látogattak és a Festetics Kastély kertjében sétáltak. Egyik este Zamárdiban fagyiztak, másik nap részt vettek katonai gépek bemutatóján, melyre lánctalpason vitték át őket!

A Balaton kb. 500 m-re van a nyaralótól, szabad stranddal, ahol a tanár nénikkel együtt hatalmas fürdőzéseket rendeztek.

Mi, szülők annyi ételt-italt csomagoltunk féltett csemetéinknek, hogy a gyermekek a táborozás végén ügyesen pénzt csináltak a maradékból, és azt mind elfagyizták, illetve hazafelé a McDonald's-ban meg tudták vacsorázni. A táborról csak szuperlatívuszokban tudok

beszélni, a jó épület pedig egy kis pénzzel és nagy akarattal szuperré tehető.

## „Balatoni nyár”

Felejthetetlen tábor szervezett nekünk 2010. nyarán Tibi bácsi és Alíz néni.

Volt közöttünk olyan diák, aki ekkor látta először a „magyar tengert”. A kaja szuper volt (Feri bácsi főzött), a víz isteni és a programok változatosak. Vízibicikliztünk, sétahajózáztunk a holdfényben, karaoke-bárban énekeltünk (még az is aki nem tud...) és rengeteget úszunk. Megnéztük a naplementét a tó felett, néha a szünyogokat is megetettük és csak egy kicsit volt néha honvágyunk. Életreszóló barátságok szövődtek azon a nyáron.

Remélem, jövőre is mehetnek! Egy szünyogcsipésekkel teli vidám táborozó

## Búcsúzás a négy évtől

*Történetünk a Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola 2010-ben végzett 4. b osztályáról szól és osztályfőnökükről, Dékány Jánosnéról. A négy év, 2006-2010. búcsúztatásául háromnapos kiránduláson vettek részt 2010. július 6-7-8-án. Helyszínül Parádfürdőn lévő Zöldövezet vendégház szolgált. Ez egy hegyoldalon lévő kőépület sportudvarral és fedett kinti helyszínekkel.*

A hajnali indulást követően első állomásuk Gyöngyösön a Mátra Múzeum volt. Az épületben csodálatos látvány tárult eléjük. Egy nagy mamut csontváza állította meg az előcsarnokban a látogatókat. A továbbiakban régi használati eszközökkel és képekkel, bútorokkal, kő- és csontváz gyűjteménnyel találkozhattak. Átérve a másik épületbe a Mátra élővilágát csodálták meg. Sok különleges állatot, bogarat és érdekes kiállítási dolgokat tekintettek meg. Következő úticél a Siroki vár volt. A megérkezés pillanatában mindenki arcára kiült a döbbenet, melyet a vár gigantikus magassága okozott. Az előjelek ellenére mindenki feljutott a csúcsra, és a szemük elé táruló táj szépsége elfeledtette velük a hosszú utat. Miután a gyerekek és felnőttek közösen felderítették a régi alagutakat, fájó búcsút véve a vártól felkerekedtek, hogy végre odaérjenek a táborba.

Rögtön egy nagy focimeccsen vezették le fölös energiájukat és az út

izgalmaikat. Másnap az idő csúfot űzött, így a táborban kellett elfoglalni magukat, de ez sem szegte kedvüket. A felnőttek egy része felrakta a magukkal vitt kukoricát főni, míg a többiek mókás activityvel játékkal szórakoztatták egymást. Gyorsan eltelt az idő, mert ha „az ember jól érzi magát, repül az idő”. Később meglátogatták a kocsimúzeumot, más néven *Cifraistállót*. Itt egy vezető segítségével betekintést nyerhettek a régi lovaskocsik, lószerszámok elkészítésébe és sok régi hintót láthattak. Az eső elálltával egy 10 km-es túrára indultak az Ilona-völgyi vízeséshez. Sajnos a nagy sár miatt nem jutottak fel, de a látvány így is megérte az erőfeszítést. Kárpótlásul este nyárson sült szaloncukor készítették, ami jól sikerült a felnőttek nagy örömeire. A tűzrakásban sok szorgos kéz segédkezett.

Lassacskán elérkezett az utolsó nap. Ismét a hátukra vették a zsákjaikat és továbbálltak új kalandok reményében. Jól tették, mert még két szép hely várt rájuk, először az egri vár. A játékiállítás megismerhették a régi játékokat, melyekkel a nagyszülők és szüleik gyerekként játszhattak. Miután megnézték mindent, továbbindultak a következő „állomásra”, ami nem is lehet más, mint Szilvásvár. Kisvasúttal utaztak a végállomásig, onnan gyalogszerrel indultak visszafelé. Menet közben megnézték a régi kiállítási darabokat. Útközben csatlakozott hozzájuk a túrák elmaradhatatlan vándora egy-egy jégkrém. Megmártóztak a patak hús vizében is. Onnan egyenes út vitt a bazárba, ahol el lehetett költeni a megmaradt pénzt. Végül elfogyasztottak egy jó kis vacsorát az egyik helyi vendéglőben. Itt elvileg véget is ért a kirándulás, de volt még egy meglepetés hátra. Vajon mi lehet az? Mi más, mint a Szolnoki Mc Donald's. Elfogyasztották az estebédet, és indultak haza.

A három nap, amiből négy lett, nagyon jól sikerült. A kis kirándulócsapat 45 tagot számlált, 27 fő gyerek, és 18 fő felnőtt volt. Mindenkit elszomorított, hogy véget ért a nyaralás. Búcsúzóul sikereken gazdag éveket kívánt osztályfőnökük, Dékány Jánosné.

Készítette: Dékány Mihály

**Mindent Bele Tábor**



# Csanád Vezér Hírmondó



A tavalyi évekhez hasonlóan a 2009-2010-es tanévben is megrendezték a Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola nyári tábort Dékány Jánosné vezetésével és a tanító néni segítségével 2010. július 12-16 között. A táborba 5 napos szórakozásra várták a gyerekeket a szülők nagy örömeire.

Első napon ismertették a tábori szabályokat, majd kezűességüket és kreativitásukat tették próbára a résztvevők a kézműves foglalkozás keretein belül. Sok remek alkotás készült. A második napon a rendőrök látogattak a Mozi kertbe. A tanulók a kerékpáros közlekedés szabályait elevenítették fel, és ügyességi pályán gyakorolhattak a vállalkozó kedvűek. Délután egy nagy kerékpártúra szánták el magukat, aminek a végállomása a végegyházi liget volt. Itt letelepedtek, játszottak a gyerekek a remek játszótéren, közben főtt kukoricát is ehettek. Szerdán egy nagy út várt rájuk. Meglátogatták Ópusztaszeren. Ezen a helyen megismerkedhettek a régi magyarok szokásaival, eszközeivel, lakásaikkal. Elsőször a szegedi árvíz történetét terepasztalon hangeffektusokkal tekinthették meg. Onnan a Feszti körképhez vezetett az útjuk, ami nagy élményt adott a kicsiknek. Ezt követően körbejárták a területet, a jurtától kezdve az iskolán át minden házba, és kifulladásig ment a játék. A kapuhoz vezető úton még megmászták a „Nagy Dombot”. Végül is mindenki meghódította a csúcsot és örömmel szaladt le. Egy jó táborból nem maradhat ki a strand, így innen sem hiányozhatott. A választás a tótkomlói Rózsa-füldőre esett. Mivel tavaly is remekül szórakoztak a gyerekek, így az idén sem lehetett ez másként. Mindenki megtalálta a neki való helyet és mehetett is a pancsolás, persze vigyázó szempárok keresztüztüében.

Az utolsó napon a Korona presszóban ünnepelték az öt nap emlékeit, finom pizza társaságában. Ezekre a napokra mindent lehet mondani csak azt nem, hogy unalmas. A gyerekek kiélhették magukat az érdekes és izgalmas programokon. Dékány Mihály

## Múzeumlátogatás Békéscsabán

Iskolánk nagyszerű lehetőséghez jutott a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum jóvoltából. Kedvezményesen juthattunk el megtekinteni több kiállításukat.

Úgy kezdődött, hogy egy napon Sándor Marika néni megkérdezte a felsős tanulókat – köztük minket is – nem lenne-e kedvünk a péntek délutáni kiruccanáshoz. Mi igennel választottunk. Sok gyerek várakozott délután fél kettőkor az iskola előtt. Végre megérkezett a busz, mindenki felszállt. Voltak ötödikesek, hatodikosok és nyolcadikosok is. Marika néni, Mariann néni, Mónika néni és Tibi bácsi kísért el minket. Hamar megérkeztünk, utunk egyenesen a múzeumba vezetett. Ott először egy olyan kiállítást láttunk, amelyen a polgárság használati tárgyait mutatták be. Voltak ott orvosi műszerek, festmények, nyomdagépek.

A második teremben Erkel Ferenc életébe pillanthattunk be. Láthattuk azt az aranyból készült koszorút is, melyet Erkel kitüntetésül kapott. Ezután egy játszószobába vezettek minket. Volt ott kirakó, számolvasó és egy nagy fal, ahol fényképeket készíthettünk.

Az utolsó kiállítóteremben régi ikonokat láttunk, amelyek egykor templomok falait díszítették. Érdekes volt látni, milyen ötletesen festettek természetes anyagokkal, például vérrel, fűvel.

Amikor itt befejeztük a nézelődést, átsétáltunk Békés megye legnagyobb könyvtárába. Ott megnéztük a gyermekkönyvtárat és az olvasótermet. Életünkben ennyi kötetet egy helyen nem láttunk.

A délután nagyon tartalmasan telt. Sok érdekes ismerettel bővült tudásunk.

Dobsa Zsófia és Mészáros Mirtill  
6. c osztály

## Ramszesz, az ásatás

2010. november 11-én Budapestre kirándultunk a törli szakkörösökkel. A kiállítás egyiptomi istenekről, félistenekről és II. Ramszesz koráról szólt. A templom bejáratánál két Ramszesz szobor fogadott minket. Miután beléptünk a kapun, a félhomályban a homokos talajon kistrégészekké válva fedeztük fel a kiállított tárgyakat. A legnagyobb élmény a labirintus volt. A kutatás alatt a „tudást” a telefonjainkra kaptuk, amiből például azt is megtudhattuk, hogy a főisten Amon-Ré volt. Kikapcsolódásképpen a Duna plázába mentünk és jól megtöltöttük a hasunkat. Hazafelé menet a Ferihegyi repülőtérről látogattunk, ahol rengeteg

repülőt láttunk le- és felszállás közben.

Nagyon jól éreztük magunkat Budapesten és reméljük lesz még részünk ilyen fantasztikus kirándulásban!

Duna Mercédesz, Pacsika Mirella,  
Fraisták Alexandra

## Közel tízmillió a mezőkovácsházi tehetségekre

A Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény a TÁMOP Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítására kiírt pályázatán közel 9,5 millió forintot nyert.

- Az összeget a pedagógusok továbbképzésére, konferenciák és különféle versenyek szervezésére fordítjuk.

## Tehetség gondozás

### Mezőkovácsházán – eredmények és perspektívák

A Magyar Tehetség gondozó Társaság 2010. szeptember 25-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen az Elnökség által betervezett és a Választmány által előzetesen jóváhagyott, elmúlt évi munkáról készített beszámoló megtárgyalása állt a középpontban. A beszámolót, a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta. A Közgyűlés hagyományosan tehetség-konferenciához kapcsolódott, amelyet ebben az évben a Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény rendezett 24-én és 25-én. A kitűnően szervezett rendezvényen kapott információk az Intézmény tehetség gondozó munkájáról értékes adatokkal szolgáltak, ezek és a tanulók műsora bizonyították a komplex tehetségfejlesztő tevékenység magas színvonalát. A két nap során hiteles képet kaptunk az Iskola tehetség gondozó programjának minden szempontból korszerű voltáról. Az is egyértelmű, hogy az intézmény vezető szakemberei, pedagógusai kitűnően felkészültek erre a speciális tevékenységre. Mindezek alapján az az általános vélemény alakult ki a az ország minden részéből érkezett szakemberekben, s Mönks Professzorban, a European Council for High Ability elnökeiben is, hogy a legkorszerűbb pszichológiai és pedagógiai mércével mérve is szakszerű tehetség gondozó munka folyik a Csanád Vezér Általános



# Csanád Vezér Hírmondó



Iskolában, s azt Mezőkovácsháza Önkormányzata is jelentősen támogatja - mind szakmailag, mind anyagilag. Az eddigi eredményekhez gratulálunk, és további sikereket kívánunk. Külön is köszönjük Fodor Istvánné igazgatónak és Gyurikné Vass Angéla igazgatóhelyettesnek fáradozását a konferencia szervezésében, lebonyolításában. A két napon gazdag tematikájú előadás-sorozat is volt. Dr. Franz J. Mönks professzor, az ECHA örökös elnöke a „Művészeti tehetséggondozás Európában” címmel tartott előadást, dr. Czeizel Endre professzor, az MTT örökös elnöke a „Művészgénuszok” témakörében, Bucsi Szabó Zsolt, a Génius Program egyik vezető szakembere a „Magyar Génius Program aktualitásairól” adott áttekintést, dr. Balogh László az MTT elnöke „A Magyar Génius Program perspektíváiról” szolt, Kormos Dénes kutató-fejlesztő szakpedagógus „A tehetségtanácsok megalakítása, működése” témakörében osztotta meg gondolatait, Sarka Ferenc az Oktatásért Közalapítvány Tehetség alkuratóriumának elnöke az „OKA-pályázatok a tehetséggondozás fejlesztéséért” lehetőségeiről adott áttekintést, Csicsely Ildikó doktorjelölt a „Kortárs festőművész életútja a tehetség tükrében” címmel tartott előadást, dr. Orosz Róbert tanársegéd előadásának témája „A sporttehetség értelmezése és fejlesztése” volt, Mucsi Tiborné, Mezőkovácsháza Város Önkormányzatának oktatási-igazgatási csoportvezetője pedig „Az önkormányzat feladata és felelőssége a közoktatásban” címmel összegezte gondolatait. A konferencia nagy sikeréhez a fenti előadók is jelentős mértékben hozzájárultak, ezúton is köszönjük fáradozásukat. A Konferencia keretében került sor a Magyar Tehetséggondozó Társaság által 2009-ben alapított „Tehetségekért” kitüntetés átadására. 2010-ben a Választmány májusi döntése értelmében több szakember kapott kitüntetést, többek között: Fodor Istvánné iskolánk igazgatója.

**Dr. Czeizel Endre orvosgenetikus az alábbi szavakkal méltatta konferenciánkat:** ...hazafelé a kocsiban sokan beszélünk feleséggel arról, hogy számos helyen jártunk már hasonló rendezvényeken e honban, de ilyen gondosan előkészített, minden részében ésszel és szívvel átgondolt

szervezéssel még nem találkoztunk. Gratulálunk és köszönjük, Czeizel Endre

## „A tehetség adomány.

*Meghatározása valószínűleg annyira bonyolult, hogy az egyszerűség kedvéért csak azt mondjuk, Isten adta.”* **Bráda Tibor**

Mezőkovácsházán megalakult a Tehetséges Fiatalok Egyesülete 2010 júniusában. A fő célja oktatási tevékenység folytatása, ismeretterjesztés és támogatás. Először mikor megkérdezték tőlünk, mi is ez valójában, ilyen választ adtunk: „Nem más, mint egy *közösség, ahová igazán érdemes tartozni. Szabadidős programokat, sportnapokat, kirándulásokat szervezünk, segítünk kibontakoztatni az általános iskolás diákok tehetségét, tippeket adunk tanuláshoz, versenyekre való felkészüléséhez, tájékoztatunk a gimnáziumi és az egyetemi életről. Támogatjuk és elismerjük a diákok munkáját.*”

Alapító tagjai olyan jelenleg egyetemi, főiskolai hallgatók, akik valaha a Csanád Vezér Általános Iskola padjait koptatták és felelősséget éreznek az új, feltörekvő generációért. Első foglalkozásunkat szeptemberben tartottuk a Művelődési Központban, ahová a vártnál több gyerek jött el, kicsik és nagyok egyaránt. Nagyon jóleső érzés volt, hogy ennyien kíváncsiak ránk. A kezdeti bizonytalanságból adódóan nehezen tudtuk milyen programokkal várjuk a diákságot. Lassan indult, de utána mindenki levelezközte megilletődöttségét és egy jó beszélgetés alakult ki. Megkérdeztük a gyerekeket mi a kedvenc tantárgyuk, miben érzik magukat tehetségesnek, mik szeretnének lenni, ha nagyok lesznek és hogy mit várnak ezektől találkozóktól. A végét pedig egy kis logikai, ámbár szórakoztató játékkal zártuk le. Sajnos a soron következő találkozót nem tudtuk még megtartani, főleg iskolai elfoglaltságok miatt, de hamarosan, terveink szerint 2011 januárjában pótolásra kerül. Az éves tervezetünk is sikeresen elkészült és fiatalos, lendületes erővel vetjük bele magukat a munkába. Terveink közt szerepel: sportnap, projektnap, természetismeret és kirándulás, valamint egy internetes honlap életrehívása is.

Egy különleges díjat szeretnénk létrehozni, amivel az általános iskolai ballagáson, az általunk

legtehetségesebbnek vélt 8. osztályos tanulót kívánjuk elismerni. Céljaink közé tartozik még egy kistérségi, majd később megyei kapcsolatrendszer, hálózat kiépítése. Dékány Mihály

## Szülők Akadémiája I.

November 15-én részt vettem egy igen izgalmas és érdekes képzésen. Kormos Dénes a tehetségről tartott nekünk előadást.

Félve mentem el a képzésre, hiszen gyermekem – szerencsére – teljesen hétköznapi lurkó, sem nem zseni, sem nem sztár. Az egy napos előadásból, és játékos feladatokból kiderült, és tehetség nem egyenlő azzal, ha valaki „megasztár”, vagy eminens. Mindannyiunk gyermeke tehetséges. Valamiben. Van, aki jól rajzol, más jól énekel, megint más jól érvel.

Ha odafigyelünk a mindennapokban gyermekeinkre, észrevehetjük erősségeiket. Lehet, hogy a vásott kölyök, aki mindig berúgja az ablakot, egy szépreményű focista, aki nagy ívben tudja a labdát rúgni.

Kissé kevésbé viccesen: ha valóban gyermekeink felé fordulunk, és időt szakítunk arra, hogy játszunk, beszélgessünk velük, megtudhatjuk, mi érdekli őket, miben ügyesek, miért tesznek meg olyan dolgokat, amik miatt néha fel tudnánk robbanni. Emiatt is sajnálatos, hogy viszonylag kevesen vettünk részt a képzésen. Sőt, még talán mi is élvezzük a játékot, és mi is fejlődhetünk gyermekünkkel.

Fontos, hogy szülőtteinket ne csak a tanárra bizzuk, hanem mi magunk is vegyünk aktívan részt fejlesztésükben.

A képzés végén egy kérdőívet kellett kitölteni, melyen értékeltük az oktatást. Egyetlen egy hiányosságot jelöltem meg a lapon: azt, hogy csupán egy napos volt a rendezvény. Hiszen mi is többet tudunk átadni gyermekeink felé, ha folyamatosan, és jól képezzük magunkat gyermeknevelés és kommunikáció terén. Hogy ne túl későn vegyük észre, hogy valamit elrontottunk a gyereknél, hogy kicsúszott a kezünkől, és nem vitte semmire.

Mindegyik viszi valamire: van, aki egy kiváló asztalos lesz, van, aki zenész, és van, aki orvos. De, hogy jól tudjanak érvényesülni, már most észre kell vennünk, miben is tehetségesek.

Jó lenne, ha legközelebb többen vennénk részt ilyen tanfolyamon. Mert már itt kezdődik az, hogy



# Csanád Vezér Hírmondó



gyermekreinkre több időt szánunk: több időt arra, hogy megtanuljuk őket. Mert gyermeket nevelni és oktatni a világ legnehezebb dolga. És a siker sem rögtön érik be...Dr. Turcsán Judit

## **Szülők Akadémiája II.**

A Csanád Vezér Általános Iskolában 2010.11.15-én és 16-án megrendezésre került tehetségsegítő szakmai képzésben vehettek részt az érdeklődő szülők. A képzések megvalósítására a Magyar Géniusz Program keretében került sor. A program révén nyílt lehetőség arra, hogy mi szülők, mint tehetségsegítők, akik a tehetség gondozásában, nevelésében nélkülözhetetlen szerepet töltenek be, részt vehettünk ebben a képzésben.

Kormos Dénes, a Magyar Tehetséggondozó Társaság kutató-fejlesztő szakpedagógusa előadásában hallhattuk „A tehetség definíciói és fajtái” című, prezentációval kísért előadást. A két napon (hétfőn és kedden) összességében 50 fő szülő, közöttük nagyszülő is részt vett a közel 10 órás tréningben.

A képzés során megismerkedhettünk a tehetség értelmezésének sokféleségével, a tehetség fajtáival, alkotóelemeivel, a család szerepével a tehetségnevelésben, gondozásban. Minden gyermek tehetséges valamiben vagy tehetséges lehet valamiben, ha ezt a tehetséget felismeri ő maga, vagy környezete. Az oktatás célja az volt, hogy segítse a gyermekeinkben rejlő tehetség felismerését, felkutatását, a bennük lévő képességek és lehetőségek kibontakoztatását.

A tréning csoportos formában, játékos feladatok megoldásával, szituációs gyakorlatokkal, egyéni és csoportos esetelemzés formájában zajlott. Mindannyian kipróbálhattuk nyelvi kreativitásunkat és térbeli képzelőerőnket. Sőt, logikus gondolkodásunkat is próbára tehattük. Az is kiderült, ki élne túl a legnagyobb eséllyel egy hajótörést a Csendes-óceánon. Az előadás oldott, kötetlen hangulatban telt, rengeteget nevtünk a feladatok megoldása közben. A jó hangulatunkat tovább fokozta az előadó humoros történeteivel és színes előadásmódjával.

A nap végén vizsgával zárult a képzés, teszt formájában számot adhattunk az aznap megszerzett ismereteinkről.

Az előadások közötti szünetben finom pogácsával, üdítővel, kávéval kínáltak, délben a napközi konyhán nagyon finom ebéddel vendégelték meg minket.

A szülők nevében köszönjük az iskolának a lehetőséget, hogy részt vehettünk ezen a képzésen. Egy kellemes napot tölthettünk el együtt, amellett hasznos ismeretekkel távoztunk. A tréning igazi közösséggé kovácsolt bennünket. Megfogalmazódott részünkről az a gondolat, hogy településünkön létrehozunk egy csoportot -megfelelő önkormányzati segítséggel- gyermekeinkben szunnyadó tehetségek felismerésére, teljesítményük növelésének ösztönzésére, motiválására, kreativitásuk kibontakozásának segítésére és tapasztalatok cseréjére.

Dobóné Baktai Szilvia, Sárközi Erika

## **Egészségnevelés 2010 az alsó tagozaton**

Az idén is mint eddig, megrendeztük az egészségnevelési hetet alsó tagozaton is.

A gyerekek megismerkedhettek a környezeti- testi- lelki egészség megőrzésének fortélyaival. Az érdekes, játékos feladatok lehetővé tették a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati kipróbálását, a tisztálkodási szabályok felelevenítését, az egészséges táplálkozás megvalósítását. A programok végén a jutalom sem marad el: gyümölcs, zöldség és a játékos torna.

## **EGÉSZSÉGÜNKRÉ!**

### **Egészségnevelés játékosan.**

A Csanád Vezér Általános Iskola programjában kiemelt feladat tanítványaink egészséges életmódra nevelése. A mindennapi tanítás mellett fontosnak tartjuk játékos formában is erre ösztönözni az erre legfogékonyabb korosztályt. Már több mint egy évtizede szervezzük meg november hónapban az egészségnevelési vetélkedőt.

Ebben a tanévben november 26-án du. rendeztük meg az izgalmas próbát. Már az őszi szünet után lázas készülődés kezdődött. Az

osztályokból 5 fős csapatok jelentkezhettek. A nevezés után az előzetes feladatok elkészítése következett, melyek során a csapattagok összekovácsolódtak. A témához illő csapatnevet kellett választaniuk, jelvényt készíteniük. Fel kellett készülniük egy 3 perces reggeli

torna bemutatására, és készíteniük kellett egy plakátot, melynek témája az egészség, illetve az AIDS volt. /December 1. az AIDS Világnapja, a készített plakátokat kiállítjuk, hogy így hívjuk fel a figyelmet erre a gyógyíthatatlan betegségre./

Péntek délután nagy izgalomban, felkészülten érkezett meg a 12 csapat. A tornateremben akadálypálya, a városi könyvtárban a testi és lelki egészség, az iskolában keresztretjtvény, szókereső, puzzle, memória játék, tehetségfejlesztő játék várta a versenyzőket. Mivel iskolánk már 5 éve Vöröskeresztes Bázisiskola, népszerűsítettük a véradás fontosságát is.

Ebben az évben a „közönségdíjat” a gyümölcsbábok készítése és az akadálypálya kapta.

A vetélkedő győztesei a „GYÜMIBABÁK” lettek a 6.b osztály tanulói képviselve. Második helyen végeztek a 7.a osztály „”, harmadik helyezett a 7.a „”.

Köszönöm a verseny során nyújtott segítséget kollegáimnak!

A nemes vetélkedés minden résztvevőnek váljék egészségére!

Chovan Erzsébet

## **Családi nap az iskolában**

A Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskolában, immár hagyományá vált a családi nap megrendezése. Idén már ötödik alkalommal került megrendezésre.

Erre a játékos-sportos vetélkedőre, minden évben az év utolsó hónapjának első szombatján kerül sor, most december 4-én, 14 órától került megrendezésre, mely kb. 19 óráig tartott.

A rendezvény célja, hogy a gyerekeket a szülőket és a pedagógusokat kötetlen formában, de mégis kulturált módon közelebb hozza egymáshoz.

A versenyre közel harminc család nevezett és szép számmal voltak jelen a barátok, ismerősök, kíváncsiskodók és szurkolók.

A vetélkedő általában két nagy csoportból áll, van egy elméleti és egy ügyességi (gyakorlati) része.

Az elméleti részben a négy főből álló családok (csapatok) elsősorban elméleti tudásukról adnak számot, ahol földrajzi, biológia, történelmi és általános műveltségi ismereteiket „villogtathatják”.

A második rész pl. a nagyon közkedvelt darts elnevezésű játék, ahol a pontos célzás és kézügyesség



# Csanád Vezér Hírmondó



nagyon fontos és természetesen a KRESZ előírásainak ismerete is.

A csapatok megmutathatják azt is, hogy hogyan tudnak kerékpározni, mert az iskola tornatermében felállított kerékpáros akadálypályán, minden családból legalább két főnek kell a bóják között szaladnia.

Zárásként a sorverseny lebonyolítása következik, ahol a csapatok együttesen, összehangolt „munkával” harcolhatnak az első helyezettnek kijáró vándorkupáért.

Az elmúlt esztendőben az első helyezett a mezőkovácsházi Dobó család volt, akik jelenleg is nagyon jól szerepeltek, azonban a teljesítményük a dobogó legfelső fokához kicsit kevés lett, így a serleget ebben az tanévben Bota-Józsa-Szabó család birtokolhatja.

A versenynek vesztese nem volt, mivel mindenki tanult, szórakozott családias légkörben felszabadultan és az elveszített kalóriát is pótolhatták, mivel minden csapat kapott egy csomag narancsot.

Mivel a Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola által megrendezett versenynek egyre nagyobb a népszerűsége, ezért bízunk abban, hogy 2011. decemberében is lehetőségünk lesz a játékos vetélkedő megrendezésére.

## Adventi készülődés



### A négy gyertya

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer négy gyertya. Olyan nagy volt a csend körülöttük, hogy tisztán lehetett érteni, amit egymással beszélgettek.

Azt mondta az első :  
- ÉN VAGYOK A BÉKE! De az emberek nem képesek életben tartani. Azt hiszem, el fogok aludni...  
Néhány pillanat múlva már csak egy vékonyan füstölő kanóc emlékeztetett a hajdan fényesen tündöklő lángra.

A második azt mondta:  
- ÉN VAGYOK A HIT! Sajnos az emberek fölöslegesnek tartanak. Nincs értelme tovább égnem...  
A következő pillanatban egy enyhe fuvallat kioltotta a lángot.

Szomorúan így szólt a harmadik gyertya:

- ÉN A SZERETET VAGYOK! Nincs már erőm tovább égni. Az emberek nem törődnek velem, semmibe veszik, hogy milyen nagy szükségük van rám...

Ezzel ki is aludt.

Hirtelen belépett egy gyermek. Mikor meglátta a három kialudt gyertyát, felkiáltott:

- De hát mi történt? Hiszen nektek égnetek kéne mindörökké...!

Elkeseredésében hirtelen sírva fakadt.

Ekkor megszólalt a negyedik gyertya:

- Ne féjl! Amíg nekem van lángom, újra meg tudjuk gyújtani a többi gyertyát.

- ÉN VAGYOK A REMÉNY!

A gyermek szeme felragyogott.

Megragadta a még égő gyertyát, s lángjával új életre keltette a többi.

Add, Urunk, hogy soha ki ne aludjon bennünk a remény...!

Hadd legyünk eszköz a kezekben, amely segít megőrizni gyermekeink szívében a hit, remény, szeretet és béke lángját!

## Adventi foglalkozások

Adventi hagyományörző órák a városi Könyvtárban

Az idei tanévben is nagyszerű adventi hagyományörző órákon vehettünk részt a Város Könyvtárban.

A gyermek-könyvtáros – Bertalan Mária – magas színvonalú előadássorozattal lepte meg tanulóinkat. Munkáját segítették, színvonalasabbá tették a könyvtár pályázaton nyert új oktatástechnikai eszközök.

Először az Advent szó jelentésével, hagyományaival, majd a Mikulás, a Luca, a Karácsony eredetével, szokásaival, jóslásaival ismerkedtek meg a diákok.

Érdekes prezentációkkal, történetekkel, mesékkel próbálta a gyerekek érdeklődését felkelteni Marcsi néni /pl. Mikulás osztotta a szalancukrot, Karácsonykor Betlehemezők elevenítették fel a népi szokásokat, Luca napján boszorkánynak öltözve tartotta meg az órát Marcsi néni/

Köszönjük a tartalmas, érdekes, bensőséges könyvtári foglalkozásokat! Zábrák Istvánné

## Mi van a puttonyban? Kirándulás a Fővárosi Nagycirkuszba

December 14-én kora reggel megmozdult iskolánk 140 tanulója és néhány tanítója. A Béla-majori

csendet vidám gyerekzsivaj és aggódó szülők sóhajai törték meg. Budapestre utaztunk, hogy látogatást tegyünk a Fővárosi Nagycirkuszba.

Az út elején már mindjárt munka várt a tanító néniakra, mert egy szénsavas üdítő felrobbant és megindult a nagytakarítás, amit a kísérők szorgos munkával igyekeztek megoldani. A gyerekek a hosszú utat vidám játékkal, kártyázással, olvasással, beszélgetéssel, evéssel-ivással töltötték el.

Egy 4.a osztályos tanuló nagyon felkészülten jött, mivel 12 vicckönyvet hozott magával. Látszik, hogy Vali néni sikeresen neveli olvasóvá gyerekeit.

A zeneszolgáltatás sem hiányzott, mert legalább 100 mp3 szórakoztatta kedves kiszárait és a tanító néniüket különböző hangerővel.

Több gyerek és felnőtt még betegsége ellenére sem akarta kihagyni ezt a jó bulit, inkább rendszeres időközönként szedte a gyógyszert és ecseteltette magát, de itt volt velünk.

A Keleti pályaudvarnál megismerkedhettünk a televízió híreiből már jól ismert BKV buszokkal, mivel ezekkel utaztunk a cirkuszig.

A Fővárosi Nagycirkuszban a már jól ismert állat és széna szaga fogadott bennünket. Idén a kutya nevű szektorban nézhettük végig az igen színvonalas előadást. Látványos akrobata mutatványok, zsonglőrök, idomított kutyák, hiéna, leopárdok és az elmaradhatatlan bohóc szórakoztatta a nagyérdemű közönséget.

Az élménydús előadás után elsétáltunk a Városligeten keresztül a Közlekedési Múzeumba.

Itt megismerkedhettünk a század eleji közlekedési eszközökkel, újításokkal, találmányokkal. Az ideiglenes kiállításon megismerhettük, hogy a felnőttek is szeretik a kisautókat, mert szebbnél-szebb, érdekesebbnél-érdekesebb machbox-ot láthattunk.

Néhány kiállított járművet közelebbről is kipróbálhattunk. Lenyűgöző volt nagyságuk, szépségük.

A gyerekek körében a legnagyobb sikert az érményomás okozta volna, de sajnos a gép elromlott. Így az aprópénzekről nem tudtak megszabadulni.

A felejthetetlen nap az IC vonaton zárult. Automata ajtók, légkondicionált kocsik kényeztettek bennünket a fárasztó nap után.

Utazásunkat gyakran színesítette Sherlock Holmes-ot megszágyenítő



# Csanád Vezér Hírmondó



nyomozás annak érdekében, hogy éppen kinek a hangjától visszhangzik a vonat, ki kit vert meg, pusztán barátságból.

Kis késéssel 21 óra tájban a tanító nénik megkönnyebbült sóhaj kíséretében adták át a megfáradt csemetéket a várakozó szülőknek.

Hoffann Lászlóné, Németh Gyuláné, Kaszányi Lajosné

## Adventi ötlet:

### Karácsonyi beigli

Hozzávalók: 60 deka liszt, 25 deka margarin, 3 tojás sárgája, 2 deka élesztő, 1,5 deci tejfel, 2 deka cukor, kevés só.

Diótöltelék: 20 deka dió, 20 deka cukor, 1 csomag vaníliacukor, fél deci tej, 5 deka mazsola.

Máktöltelék: 20 deka mák, 20 deka cukor, fél citrom reszelt héja, 1,5 deci víz, 5 deka mazsola.

A lisztet a zsiradékkal elmorzsoljuk, majd beletesszük a többi hozzávalókat és összegyúrjuk. A tésztát elkészítjük a sütést megelőző napon. Ebben az esetben hűtőszekrényben tároljuk. Elkészítjük a tölteléket. Mák-, és diótölteléknél azonos módon a megadott folyadék mennyiséggel a cukrot felforraljuk, beleadjuk az ízesítőket, majd a mákot és a diót. Összekeverjük, és azonnal levesszük a tűzről. Hűlni hagyjuk.

A tésztát négy egyenlő részre osztjuk, gyúrotáblán 5 mm vastagságú téglalapra nyújtjuk. Belekenjük a mák-, illetve diótöltelékét, rászórjuk az előzőleg jól megmosott mazsolát és feltekerjük. A tekercsek tetejét megkenjük felvert tojással, majd félretesszük, hogy a tojás teljesen megszáradjon. Másodsorra, felvert tojásfehérjével kenjük át, majd hideg helyen szikkasztjuk. Mikor a fehérje is teljesen száraz, kötőtűvel megszurkáljuk és közép-meleg sütőben kb. 40 percig sütjük. A megsült tésztát ne takarjuk le.

## Hogyan ünneplik a karácsonyt világszerte?

Általában mindenhol December 25-én kezdődik a karácsony ünnepe, bár vannak olyan keresztény vallások is, ahol január 6-án ünneplik a Karácsonyt. Az alábbiakban a ma.hu alapján összeállítottuk, hogyan ünnepelnek különböző országokban.

### Írország

A gyerekek zsákot raknak ki a Mikulásnak, hogy abba tegye az ajándékokat. És hogy az öregúr se maradjon éhen, az asztalon rétest és egy üveg sört hagynak a számára.

### Spanyolország

Itt az erkélyen át bemászó Téalapó hozza az ajándékot. Január 6-án pedig a három bölcsét várják a gyerekek, akik szintén ajándékokkal érkeznek.

### Mexikó

Az ünnep estéjén énekesek vonulnak az utcára, kezükben hosszú rudakkal, amelyekre csengettyűket és gyertyákat erősítenek. Így mennek át a városon, egészen a templomig.

### Norvégia

Karácsonyeste csészényi zabkását hagynak a pajtában, így akarják a rossz szellemeket távol tartani a háztól. A feldíszített fenyőfát a családok - kéz a kézben - körüljárják, miközben karácsonyi dalokat énekelnek.

### Kenya

Még a templomokat is feldíszítik szalagokkal, virágokkal, léggömbökkel, zöld növényekkel. Az ünnepi vacsorát a szabadban készítik el, nyílt tűzön. Ilyenkor a távol élő családtagok is hazautaznak, ha csak tehetik.

### Svédország

Karácsony reggelén a templomok égő gyertyákkal várják a híveket. Az ünnepi menü: hering és barna bab. A jó gyerekeknek a Mikulás a Jultomten, egy manó segítségével osztja szét az ajándékokat.

### Anglia

A gyerekek még időben levelet írnak a Mikulásnak, amit bedobnak a kandallóba, hogy az a kéményen át az Északi-sarkvidékre repüljön. Ha először az ajándéklista kap lángra, újra kell írni. Karácsonyi különlegesség a mazsolás puding, amelybe kis ajándékot is szoktak rejteni. Megtalálójának állítólag szerencséje lesz.

### Olaszország

Karácsony másnapjának estéjén a gyermekeket meglátogatja a Strega Buffana nevű jó boszorkány. Söprűjén közlekedik Olaszország-szerte, és a jóknak mindenféle finomságot, a rosszaknak pedig szemet visz. Az olaszok jó barátaiknak szárított lencsét szoktak ajándékozni, hogy levest készítsenek belőle.

### Ausztria

A Mikulás (Heiliger Nikolaus) december 6-án ajándékozta meg a jó gyerekeket édességgel, dióval és almával. December 24-én pedig a gyermek Jézus hoz nekik ajándékot és karácsonyfát.

### Franciaország

A kisebb gyerekek kikészítik cipőiket a tűzhely közelébe, hogy karácsony estéjén a Mikulás beletegyje az ajándékot. A nagyobbak a felnőttel elmennek az éjfél misére, majd hazatérve ülnek az ünnepi asztalhoz.

### Németország

A németek karácsonykor nagyon feldíszítik a házat. Az ablakokba fakeretre erősített színes gyertyaégyőket vagy színes képeket szerelnek. A lakások többségében megtalálható a Betlehem is.

### Új-Zéland

A karácsony náluk a nyár közepére esik, ezért ilyenkor a többség piknikezik a szabadban, vagy a tengerpartra megy. Általában hideg sonkát és jégbe hűtött sört fogyasztanak.

### Dél-Afrika

Itt is nyáron van karácsony. A kiadós ebéd után a családok meglátogatják barátaikat, és karácsonyi dobozokat adnak át egymásnak, amelyben rendszerint valami enniváló finomság van.

### Finnország

A Mikulás érkezése előtt a finnek szaunáznak egyet. Karácsony napján a legtöbb ember elmegy a templomba és elhunyt szeretteinek sírjához, hogy gyertyát gyújtson emlékükre.

### Ukraina

A gyerekeknek az ajándékot a Jégapó három rénszarvas húzta szánon viszi. Vele van Hópehely leány is, aki ezüstkék, szörmedíszítes ruhát, fején pedig korona formájú hópelyhet visel.

### Ausztrália

A Mikulás "szánját" nyolc fehér kenguru húzza. A karácsonyi vacsorát a szabadban fogyasztják, majd lemennek a tengerpartra, vagy krikettet játszanak.

### Csehország

Az emberek úgy tartják, hogy szenteste csodák történnek, ezért az éjszaka megsúghatja a jövőt. A Mikulás érkezését a gyermek Jézus jelzi kis csengettyűjével.

### Lettország

A lettek szerint a Mikulás a szentestétől számított 12 napon áthozza az ajándékot a gyerekeknek! Az ünnepi menü: barna borsó, rétes, káposzta és kolbász.

### Portugália

Az ajándékok a tűzhely mellett felsorakoztatott cipőkbe kerülnek. Az ünnepi vacsora: sózott, szárított tőkehal burgonyával.

### Svájc

Zürichben ilyenkor mesevillamos jár, amely körbeviszi a gyerekeket a városon. A srácok karácsonyi dalokat énekelnek, és közben édességeket osztanak nekik.

